

Püttmann

De
nuptiis
senum

1782

05. uds 2257 67
I. L. E. PÜTTMANNI

ANTECESSORIS LIPSIENSIS

DE

NVPTIIS SENVM
COMMENTATIO

P. 408.

Kr 3133

HALAE

IMP. IOANNIS IACOBI GEBAVERI

MDCCLXXXII

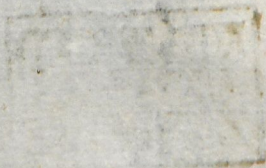
J. E. TITMANNI

ARITHMETICAE LIBER PRIMUS

DE

NUMERIS SENARYM

COMMENTATIO

HALAE

INSTITUTIONE REGIAE ACADEMIAE

MDCCLXXII

quod vocant adiutorium iudicari
augurii & sensibus ventibus contractis
contrahendisque vindictis paratum
equo in te alio nihil placidam, vi
magnum ad eiusmodi personis gratiam

**VIRO EXCELLENTISSIMO
AMPLISSIMO**

C. G. K.

L. L. E. PÜTTMANNVS

S.

De senum vetularumque nuptiis
sententiam a TE, VIR EXCEL-
LENTISSIME, rogatus rem, vt soleo,
ab vtraque parte sedulo diligenterque
coepi considerare. Initio quidem,

A 2 animo

animo mecum reputans, in finibus
matrimonii a plerisque mutuum etiam,
quod vocant, adiutorium numerari,
nuptiis a senibus vetulisque contractis
contrahendisque vindicias parabam,
eaque in re adeo mihi placebam, vt
magnam ab eiusmodi personis gratiam
me initurum esse sperarem. Enimuero
μοχ, παραδοξον me scribere, animad-
vertens haud dubitavi, quin seriptione
mea perfecta quantocyus mihi: Εν ^{εὐλον}
^{ὄγειρον!} occinas. Quare mutato consi-
lio vertere stilum, remque, vti est, edif-
ferere fatius duxi. Habes igitur meam
V. E. sententiam, quam si calculo τ υ ο
probaueris, erit sane, vnde mihi gra-
tuleri, quoque me contra aliter sentien-
tium iudicia facile tuear. Sin aliud
TIBI visum fuerit, quidquid huius est,
pro non scripto haberi volo. Quomo-
docunque autem res ceciderit, vehe-
omina e A men-

menter TE rogo, nulli haec rumineris
 mulieri, ne, si id forte nonnullae rescie-
 verint vetulae, aut in caput mihi inuo-
 lent, aut malis suis carminibus (quae
 quidem valde timeo) in necem meam
 utantur. A senibus nuptias meditantibus
 nihil omnino metuo, plane persuasus,
 plerosque saltem eorum magnam
 mihi habituros esse gratiam, quod mo-
 nitor ipsis exstiterim, fecerimque, ne
 mox cum *Iuuenali* dicant:

*Certe sanus eras! Vxorem, Posthume,
 ducis?*

*Dic, qua Tisiphone, quibus exagitare
 colubris?*

*Ferre potes dominam saluis tot resti-
 bus vllam,*

*Cum pateant altae caligantesque fe-
 nestrae:*

*Cum tibi vicinum se praebat Aemili-
 us pons?*

Ceterum, cum TE poetarum quoque
 auctoritate haud parum moueri intel-
 lexerim, in calce huius libelli carmina
 quaedam, meae quae suffragantur sen-
 tentiae, addere haud superuacuum duxi.
 TV, V. E. bene vale, meque amare
 numquam desine. Sc. Lips. *ipsis Cal.*
 Decembr. MDCCLXXXI.

DE

NUPTIIS SENVM.

QVINTILIANVS
DECLAM. 306.

EST QVAEDAM ETIAM NV-
BENDI IMPVDICITIA.

Pleni sunt veterum aequae ac recentiorum
poetarum philosophorumque libri diete-
riorum scommatumque in eos sparsorum, qui,
cum iam alterum pedem in tumulo habeant,
nilominus adhuc Veneri litant, cumque
mortem cogitare debeant, etiamnum amori-
bus suis occupantur. Cui ignotum illud
OVIDII *Amor. I. 10.*

Quae bello est habilis, Veneri quoque con-
uenit aetas,
Turpe senex miles, turpe senilis amor.

A 4

Quis

DE

Quis apud TIBULLUM I. 7. non legerit:

*Iam subrepet iners aetas, nec amare decebit,
Dicere nec cano blanditias capiti,*

itemque, MARTIALIS quod ait III. 93.

*Cum tibi trecenti consules, Vetustilla,
Et tres capilli quatuorque sint dentes,
Audes ducentas nuptum ire post-mortes,
Virumque demens cineribus tuis quaeris
Prurire, — — — —*

nec non illud, nescio cuius:

*Militat in teneris annis amor, hospes amoe-
nus,*

Ast in canitie ridiculosa Venus.

Sane nostris etiam temporibus haud defunt,
in quos optime convenit illud PLAVTI
Aul. IV. 4. 15.

*Larvae hunc atque intemperiae insaniaeque
agitant senem,*

quibusque iure possis occinere verba OVIDII
Fast. I. 413.

*Te quoque, inexstinctae Silene libidinis,
vrunt.*

Nequitia est, quae te non sinit esse senem.

Est scilicet is plerorumque hominum mos, ut
plus de facultatibus suis sperent, quam reapse
in illis est, oppidoque sunt pauci, qui veli in
tempore contrahentes cum HORATIO Carm.
IV. 1. dicant:

Non

Non sum, qualis eram bonae
 Sub regno Cynarae: desine dulcium
 Mater saeva Cupidinum,
 Circa lustra decem flectere mollibus
 Iam durum imperiis. —

Sapienter olim LYCVRGVS teste XE-
 NOPH. de Rep. Laced. Cap. I. §. 6. adempta
 potestate, ne quivis vxores ducerent, cum
 ipsis libitum esset, iussit, vt, dum vigerent
 corpora, matrimonia contraherent, idque non
 minus ad rectam procreandi rationem condu-
 cere putabat. Eadem sententia fuit ARISTO-
 TELIS Polit. Lib. VII. c. 16. Cura gerenda
 est circa coniugium, quando et quomodo quos-
 dam oporteat contrahere inter se matrimoniale
 consortium. Legem autem ferri fas est re-
 spiciendo ad hanc coniunctionem, et ad ipsos et
 ad tempus, quod viuendo attigerunt, vt aeta-
 tibus conueniant quoad tempus, nec discrepent
 vires, marito quidem generandi facultatem
 habente, vxore haud valente, aut hac valente,
 marito inepto. Haec enim seditiones inuicem
 mouent et discordias, nec non PLVTARCHI
 in Solon. In ciuitatibus non permittenda illa
 confusio, nec circumspectendae coniunctiones
 intempestiuae et nullum opus nuptiale habentes,
 neque finem. Haud minus Romani in iure
 connubiorum regundo finibusque iis praescri-
 bendis occupati fuere, quo praecipue Lex Pa-
 pia Poppaea, itemque SCta Perfsicianum,

cebit,
 VI
 moc-
 sunt,
 VTI
 neque
 m,
 IDII
 lini,
 nec.
 s, vt
 eaple
 in
 arm.
 Non

Claudianum et Caluifianum pertinent. Sexagenariorum scilicet et quinquagenariarum nuptias iam *Lex Pap. Poppaea* prohibuit, vt ipse in *l. 27. C. de nupt.* testatur **IUSTINIANVS**, *Sancimus*, inquiring, *nuptias, quae inter masculos et feminas maiores vel minores sexagenariis vel quinquagenariis Lege Julia vel Papia prohibitaee sunt*, rel. cui etiam suffragatur fragmentum **SENECAE** ap. **LACTANTIUM** *Inst. I. 16. Quare apud poetas salacissimus Iupiter deserit liberos tollere? Vtrum sexagenarius factus est, et illi Lex Papia fibulam imposuit^{a)}?* Cum autem imperfecta tantum esset haec lex, sub **TIBERIO SCOTO Persiciano** sancitum est, vt sexagenarii et quinquagenariae nuptias contrahentes coelibum poenis, perinde ac si matrimonium haud iniissent, tenerentur. En verba **VLPIANI** *Fragm. Tit. XVI. §. 3. Qui intra sexagesimum vel quae intra quinquagesimum annum neutri legi paruerit, licet ipsis legibus post hanc aetatem liberatus esset, perpetuis ta-*

^{a)} Paulo quidem aliter **IAC. PERIZONIVS** in *diff. de Lege Voconia* (inter eius *diff. cura HEINECCII* L. B. 1740. edit. p. 175.) et ipse **HEINECCIUS** in *Comm. ad L. Jul. et Pap. Popp.* p. 152. nec non **I. A. BACHIVS** in *diff. de Lege Julia Miscella* §. 8. in eius *Opusc.* p. 209. sq. Nobis autem magis placet sententia **H. I. ARNTZENII** *Miscellan. Cap. 7.*

men poenis tenebitur ex Scto Persciano. Mutavit hoc postea quodammodo CLAUDIVS Imp. vt refert VLPIANVS l. c. Sed Claudiano Scto maior sexagenario, si minorem quinquagenaria duxerit, perinde habebitur, ac si minor sexaginta annorum duxisset uxorem, ideo scilicet, quod sexagenario quinquagenaria minorem ducente haud omnis spes sobolis decollasse videbatur. Tandem, ne vetula L. annorum maritum sexagenario minorem sibi adscisceret, intercessit Sctum Caluisianum, de quo itidem VLPIANVS l. c. §. 4. Quod si maior quinquagenaria minori sexagenaria nupserit, impar matrimonium appellatur, et Scto Caluisiano iubetur non proficere ad capiendas hereditates et legatas dotes. Itaque in mortua muliere dos caduca erit. Sed haec omnia vna quasi litura deleuit, liberrimamque matrimonii potestatem fecit IVSTINIANVS in all. l. 27. C. de nupt. his verbis: Sancimus nuptias, quae inter masculos et feminas maiores vel minores sexagenariis vel quinquagenariis lege Iulia vel Papii prohibitaee sunt, homines volentes contrahere, et ex nullo modo vel ex nulla parte tales nuptias impediri. En cor Zenodoti, en iecur Cratetis! Quasi scilicet nihil vidissent omnes, qui ante ipsum fuerant, philosophi aequae ac legum latores. Erat bonus ille Imperator maritus admodum vxorius, plus aequo deferens consiliis THEODORAE, quae

Sexa-
 arum
 , vt
 NIA-
 e in-
 nores
 Iulia
 sus-
 TAN-
 acissi-
 trum
 fibu-
 rfecta
 Scto
 quin-
 ibum
 ad in-
 ANI
 cagesti-
 num
 egibus
 tis ta-
 men
 NIVS
 iff. cu-
 . 175.)
 ad L.
 A. BA-
 a §. 8.
 autem
 TZENII

quae non modo ipsa passim male audit ob impudicitiam, sed nimis etiam fauit indulisque sexui suo ^{b)}.

Quidquid autem sit, hodie plerisque certe locis permissae sunt senum vetularumque nuptiae, idque sine discrimine, senex vetulam, an puellam, vetulaque senem, an iuvenem sibi matrimonii vinculo copulet. Audi CARPZOVIVM in *Iurispr. Ecclesiast. II. 13. 23.* *Quae etsi ita se habeant, non tamen indifferenter coniugia senum praesertim cum feminis mediocris aetatis dissuadenda, multo minus cum iuenculis iam contracta dissoluenda sunt. Cum enim coniugii incundi causae et contrahentium personarum conditiones atque aetatum differentiae plurimum varient, non potest generalis quaedam regula, vel prohibitio generalis praescribi.*

Sed politicorum quaeso paulisper induamus personam, et non tam, quid liceat, sed quid deceat, quidque expediat et reip. salutare sit, videamus.

Triplex vulgo matrimonii esse dicitur finis, liberorum puta procreatio, mutuum adiutorium, honestaque libidinis extinctio.

Quodsi

^{b)} Conf. ABR. WIELINGII *Schediasm. tumular. de Iustiniano et Theodora Augustis. Franekeræ 1729.*

Quodsi iam ex his finibus nullum a senibus matrimonium contrahentibus obtineri, praetereaque ex eorum nuptiis multum damni et incommodi non modo in ipsos eorumque familias, sed in remp. etiam redundare ostendero, quis quaeso tunc senum vetularumque connubia improbare mecum auersarique dubitabit?

Ac primum quidem apud omnes fere in confesso est, masculos septuagenarios feminasque quinquagenarias liberis procreandis haud amplius sufficere, sed ea aetate naturam ipsam huic operi fibulam quasi imponere. Iam ARISTOTELES *Polit. VII. 16.* dixit: *Definitus finis generandi facultatis (ut plurimum dicendo) septuaginta annorum numerus viris ultimis est, quinquaginta autem feminis* ^{c)}, idque vel ipsa experientia satis testatur atque confirmat. Sed singe, naturam solitos interdum egredi fines et se ipsam quasi superare, sunt profecto eiusmodi exempla plane singularia atque rarissima, legislatores autem non id, quod ἀπαξ ἢ δις accidit, respicere, sed eius pot-

c) PLINIUS *H. N. Lib. VII. c. 9.* *Mulier post quinquagesimum annum non gignit, maiori parti quadragesimo profluvium genitale sistitur.* Ita etiam in *l. 21. pr. D. de act. emr.* ancilla maior annis quinquaginta *sterilis*, in *l. 12. C. de legit. hered.* autem quinquagenariae partus *mirabilis* dicitur.

potius, quod plerumque fit, rationem habere
peruulgatum est. Finge porro, septuagena-
rii iamiam vieti et veternosi vxorem reapse
gravidam fieri, suumque maritum paruulo ex-
hilarare Aenea. Quis sponsor erit, illum
ipsam huius filioli parentem esse, malumque
vicinum, aut quemcunque alium arua aliena
haud irrigasse? Qui scis, annon is ipse ami-
cus postea infelici marito illud *IUVVENALIS*
IX. 82. occinat?

*Nullum ergo meritum est, — — — nul-
lum,*

*Quod tibi filiulus vel filia nascitur ex me?
Tollis enim et libris actorum spargere gau-
des*

*Argumenta viri. Foribus suspende coronas,
Iam pater es: dedimus, quod famae oppone-
re possis.*

*Iura parentis habes, propter me scriberis
heres,*

*Legatum omne capis, nec non et dulce ca-
ducum.*

Annon forte ipse filius, cum adoleuerit, vetus
illud suum faciat:

*Παῦσαι, καταρκεῖ τῶ δὲ κεκλήθαι πατρὸς
ἽΕπειρ πέφυκά γ' εἶδ' ἢ μὴ μείων βλάβη.
Τὸ γὰρ νομίδεν τῆς ἀληθείας κρατεῖ.*

Pau-

*Pausa, sat est, me hoc patre natum dicier,
Natus tamen si sum; sin autem, obest pa-
rum.*

Nam veritate potentior est opinio.

Quae cum ita sint, recte, ni fallor, I. E. HEBENSTREIT in *Anthrop. forens.* p. 623. *Ineptitudo gignendae sobolis detinere a matrimonio debet senes septuagesimo anno maiores, longissime sic proferens terminum, cum Romani aliique iam sexagenarios liberis procreandis impares esse existimauerint. Fac denique, septuagenario tantulum superesse virium, ut NASONIS monito: Sed lateri ne parce tuo, pax omnis in illo est, possit obtemperare, eiusque ex lateribus filius exeat, sperasne, eum fore vitalem, aut, si talis sit, futurum esse haud tam debilem, quin tota vita imbecillitatis paternae notas prae se ferat manifestas? Taceo iam, patre septuagenario brevi post mortuo, (quot enim quaeso nostris temporibus ad octuagesimum usque aetatis annum perueniunt?) paruulum hunc filium orbem fieri, maximumque ei aut malo a tutore, aut peiore a vitrico imminere periculum. Praeclare nuper quidam vir sapiens, cum iam quinquagenarius, cur vxorem haud duceret, interrogaretur, Quid? inquiebat, putasne me ad Nestoris annos peruenturum esse? Et si hac demum aetate animum*

num ad rem uxoriam appellerem liberosque procrearem, quid quaeso his ipsis post mortem meam euenturum esse existimas? Ego sane religioni mihi duco, liberos procreare, quos educare haud possim. Sapienter SENECA de Benef. III. 31. Ad bene viuendum minima portio est, viuere, paucisque interiectis: Vis scire, quam non sit magnum beneficium, vitam sic dare? Exposuisses. Nempe iniuria erat, gemisse. Quo quidem colligo, minimum esse beneficium patris matrisque concubitum, nisi accesserint alia, quae prosequerentur hoc initium muneris, et aliis officiis ratum facerent.

Sed sufficient, spero, haec, quod ad primum matrimonii finem attinet. Ad alterum igitur, mutuum puta adiutorium, age trans-eamus. Ego vero, hoc quoque senes vetulasque nuptias contrahentes excidere, non modo persuasissimus sum, sed, me etiam alios facile in hanc sententiam pertracturum esse, confido.

Tu, qui fenex iam factus animum ad matrimonium appellis, aut vetulam ducis, aut viridi adhuc aetate feminam. Si prius, tantum abest, vt Sibylla tua opem tibi ferre auxiliumque praestare possit, vt potius ipsa ope tua tuoque auxilio, quam quae maxime, indigeat. Cum te artuum dolor malaue podagra lecto affixum tenebit, vxor tua aut sple-
ne

ne aut stomacho laborabit, alioque morbo decumbet. Cum tu de pedibus tuis querelas tolles, illa dentibus aut oculis suis male precabitur. Egregia vero cantilena, quae non modo aliorum aures male verberet, sed vestro etiam infortunio maximum cumulum adiciat ☉! Sin iuenculam aut florente aetate mulierem tibi matrimonio copulas, falleris miser, si opem eius tibi promittis atque auxilium. (Cum tuus te macerabit morbus, illa

d) Festiue magis, quam vere rex quondam Arragoniae ALPHONSVS SAPIENS dixit: Que pour faire vn bon mariage il falloit, que le mari fut sourd, et la femme aveugle. *Cheuraean. ll. 252.* Idem in mentem venit ANTONIO PANORMITAE, qui interrogatus, quibusnam maxime rebus ad rem vxoriam iucunde concorditerque agendam opus esse duceret? sumto a frequentia ac magnitudine molestiarum, quae in vita coniugali contingunt, argumento, duobus opus esse respondit, scilicet, vt vir aurium surditate teneatur, vxor autem oculis capta sit, ne videat haec, quae a marito intemperantius fiant, maritus contra, ne obgannientem assiduo vxorem domi audiat. Conf BAYLII *Dictionar. Tom. III.* vbi de PANORMITA sermo est. De molestiis et oneribus coniugiorum IO. SARESBERIENSIS in *Polycratice s. de nugis curialium (L. B. 1595.) Lib. VIII. cap. 11.*

B

alium circumspiciet virum, facileque inueniet, qui ei praestet, quod ipse praestare haud potest, cuiusque ex amplexibus pro pauculis momentis, quae inuita tibi fortasse impendit, solatium petat. Multo sane melius, quod facto opus erit, pro mercede tibi facient alii, quam vxor tua, quae cum, quodcunque est tuum, iam suum esse existimat, nihil amplius a te neque sperat, neque expectat praeter horam, qua oculi tibi possint claudier^e). Bene tecum agitur, si tibi haud repetenda est querela illa DEMEAE ap. TARENT. in *Adelph. V. 4.*

*Duxi uxorem, quam ibi miseriam vidi! —
— meam mortem expectant scilicet,*

aut

•) Vid. *Cheuraean. Tom. II. p. 416.* vbi inter alia haecce leguntur verba: Si vous avés besoin d'être secouru, ou les parens, ou les amis, que vous avés obligés, ou vos domestiques, par affection ou par intérêt, vous rendront incomparablement plus de service, qu'une femme, qui s'est mise au dessus de certains devoirs. Nolo iam inquirere, verumne an falsum sit, quod scriptor quidam ait gallicus, (non vnus de multis, sed qui cogitat, vt ARISTOTELES, et scribit, vt CICERO): Le sacrement n'apprend point à aimer, il veut seulement, qu'on se laisse aimer. Hoc autem firmiter credo mihi que persuadeo, male agere, qui ad nuptias prouolant, quas infautas infortunatasque fore facile possunt persentiscere.

aut si tibi haud occinit Penelope tua, quod
IOBO olim occlamabat vxor: *Age sane Deo
gratias et morere!*

Triumvir trinas propter nuptias quon-
dam dictus est THEODOR. BEZA, dignus,
in quem, referente PATINO, (in *Patinianis*
p. 49.) PASQVIERIVS hocce luderet Epi-
grammate:

*Vxores ego tres vario sum tempore nactus,
Cum iuuenis, cum vir factus, et inde
senex.*

*Propter opus prima est validis mihi iuncta
sub annis,*

*Altera propter opes, (ohe! iam satis erat,)
tertia propter opem.*

Eleganter CATVLLVS *Carm. 68.*

Nulli se dicit mulier mea nubere malle,

Quam mihi; non si se Iupiter ipse petat.

Dicit: Sed mulier cupido quod dicit amanti,

In vento et rapida scribere oportet aqua.

itemque TIBVLLVS *I. 9.*

— *Nec tu, stultissime, sentis. —*

Tunc putas illam pro te disponere crines,

Aut tennes denso pectere dente comas?

Non tibi, sed iuueni cuidam vult bella viderti,

*Deuoueat pro quo remque domumque
tuam.*

B 2

Nec

*Nec facit hoc vitio, sed corpora foeda po-
dugrâ*

Et senis amplexus culta puella fugit.

Nec silentio praetereundum est, senes per nuptias cum iuenculis initas, dum aetatis suae obliti intemperantius puellaribus indulgent amplexibus, mortem sibi plerumque accersere, quam in rem illustria nonnulla exempla protulit LEYSERVS *Sp. 297. med. 9.* Quid? quod eiusmodi matrimonia ipsis etiam iuenculis haud raro funesta sunt et contagiosa, quam in rem itidem vid. LEYSER. *l. c.* haud inepte huc transferens verba VIRGILII *Aen. VIII. v. 485.*

*Mortua quin etiam iungebat corpora viuis,
Componens manibusque manus, atque ori-
bus ora,*

— et sanie tabeque fluentes

Complexu in misero longa sic morte necabat.
Restat, vobiscum etiam, aniculae, quibus scapulae pruriunt, verba faciam. Vos quoque haud raro clamare audio:

*Hymen o Hymenae, Hymen ades o Hyme-
naee!*

En adest!

— — — Sed nec sollemnia verba,

Nec laetos vultus, nec felix attulit omen.

Adest, sed, ut apud OVIDIVM Met. X. 1.
*legitur, croceo velatus amictu, quod, nisi me
omnia*

omnia fallunt, auruginem, s. morbum regi-
um, et nescio quae alia mala vobis portendit.
Fallimini profecto, miserae, si adolescentem
aliquem vos ipsas ducere existimatis. Non
vos ducit, sed nummos vestros, sed aedes et
vineas vestras. Harum potens factus aut fo-
ras quaerit, quod apud vos haud inuenit, aut,
cum HORATIO turpe haud putans amare an-
cillam, huius in amplexus ruit et ancillario-
lus sit. Vae vobis, si vel tantillum hiscere
contra audetis! Tunc illicet, actum est! Quan-
tumuis sana sitis mente, mox vobis, tam-
quam mente captis, in ergastulum erit ambu-
landum, quod accidere nonnumquam vide-
mus aniculis intemperantibus ac libidinosis.

Et clamant Merito! qui modocunque vident.
Facile autem, si mens vobis haud laeva
fuiisset, praesentire omne hoc infortunium ve-
strum potuissetis. Vix enim aliter euenire
potest adolescente anum ducente decrepitam,
quae tantum videt, quantum noctuae vident
mane, et illud olet, quod viri olent capella-
rum. Eleganter PARMENON in *Antholog.*
graec. a. I. I. REISKIO edit. p. 257.

Λιμὲ καὶ γράμης χαλεπὴ κρίσις. ἀργαλέον

Πενῆν, καὶ κοῖτη δ' ^{ΜΕΝ} ἐς ὀδυνηροτέρα.

Πενῶν ἔυχето γράϊν, καὶ μᾶνεος ἔυχето
λιμὸν

Φυλλίς. ἰδ' ἀκλήρε παιδὸς ἀναμαλίν.

B 3

Dif-

Difficilis inter famem et anum optio. Durum quidem est esurire, at multo acerbius cum anu dormire. Cum adhuc esuriret Phyllus, optabat sibi coniugium diuitis anus contingere; cui ex quo accubat, optat pristinam egestatem. Vide mihi quaeso infelicis iuuenis inaequalitatem f).

Ne

f) Equidem meum facere nolim vetus illud:
Femina nulla bona est, et si bona contigit
illa,

Nescio, quo fato res mala facta bona est.

Idem tamen nec iuueni, ut anum ducat, nec anui, ut iuueni nubat, auctor suasorque sim, certissime persuasus, breui fore, ut sibi inuicem dicant:

Lapis et agnis quanta sortito contigit,

Tecum mihi discordia est,

cuiusmodi matrimonia Auctor libri: *Der Mann und die Frau im Ehestande betrachtet, (Lips. 1777.) p. 331.* connubia vocat peplo atro operta, sub quo diuidia, taedium atque discordiae lateant. Videtis, quae diximus in *diff. de frigusculo (Aduersar. Lib. II. cap. 1.)* Est etiam, qui iuuenes, anus (quarum certe pleraeque admodum *uiuaces* sunt) ducentes, similes esse scribat iis, qui in lapidem seminant, ubi radices agere, quod feritur, haud possit. Facilius sane parit puella seni in matrimonium collocata, quam anus, in iuuenis amplexus ruens. Notum prouerbum: *Parit puella, etiamsi male adsit viro.* Puella, inquit ERASMVVS
Adag.

Ne vero diutius vos morer, ad tertium tandem matrimonii finem, honestam scilicet libidinis extinctionem, veniamus. Quae vero Dii Deaque! honesta esse potest libidinis extinctio in sene depontano et septuagenario, vetulaque,

*Rugosorem quae gerit stola frontem,
Et aranearum cassibus pares mammas ?*

B 4

Sane

Adag. II. 7. 30. propter aetatis felicitatem facile gerit utrum, etiamsi cum viro non admodum viro rem habuerit. Non item anus: immo bis virum requirit aetas affecta mulieris. Ea res nec Augustinum fugit theologum. Nam quaestionem, quod Abraham, auctore Paulo, Sarae effoetus ex Cethura tamen prolem sustulisse legitur, sic explicat, ut dicat, illum Sarae anni effoetum fuisse, Cethurae puellae virum. De nuptiis vetularum CHR. FALSTERS in Amoen. philolog. Tom. I. cap. 28. Conf. etiam C. V. GRYPEN: Quod melius sit virginem ducere, quam viduam. Franc. et Lips. 1752.

g) Quid quaeso magis ridiculum est anu, quae, etsi luridi ei sunt dentes, etsi rugae eam turpant et capitis niues, totaque in cinerem fere iam dilapsa est facies, adhuc tamen, haud secus ac Lyce illa Horatiana, formosa videri vult? Grauiter apud LVCIANVM dialog. deor. 12. VENVS CVPIDINI: Tu, audacissime, Rheam etiam ipsam, iam vetulam et matrem tot deorum, impulisti, ut puerum amet, Phrygiumque istum adolescen-
rulum

Sane ipsos ipsasque si quis interrogauerit, an libidinis extinguendae causa matrimonium ineant, haud credo, eos easue tam perfrictae frontis fore, vt tantaen intemperantiae reos easue se profiteantur. **EGREGIUS CICERO** de *Offic. Lib. I. cap. 34.* *Luxuria cum omni aetati turpis, tum senectuti foedissima est. Sin autem libidinum intemperantia accesserit, duplex malum est, quod et ipsa senectus concipit dedecus, et facit adolescentium impudentiorem intemperantiam.* Ita vero, ni fallimur, praestitimus, quod initio promissimus, clarum scilicet fecimus atque perspicuum, nullum matrimonii finem obtineri senum vetularumque nuptiis posse ^{b)}).

Sed
 zulum appetat. Nunc illa furit opera tua, rel.
 Haud male **ERASTVS** de *Lamiis* p. 113.
 Quis non uouit, plurimas anus uehementius iu-
 moribus quibusdam priuare? Quam multas
 banc ob causam cernimus adolescentibus et iuue-
 nibus robustis nubere, adeoque connubia haec
 multo aere emere? Hinc prouerbio apud nostros
 factus est locus: *Vetulas capras libentius lingere
 sales iuuenulis.* Graphice animum libidinosam
 depingit **HORATIUS** *Epod. 12.*

^{b)} Equidem libenter ex iis, qui in iungendis se tuagenariis quinquagenariisque sollempne illud carmen *Cr. scire et multiplicamini* recitant, quaererem, quo animo quaque fronte id faciant. **LUTHERVS** in *Colloqu. mens.* sub *Tit. v.* *Chestande festiue senum nuptias*
 ein

Sed erunt fortasse, qui dicant, haud invidendum eiusmodi esse hominibus, si miseri esse, proprioque, vt ita dicam, equo suum sibi infortunium aduehere velint. Equidem haud repugnarem, nisi inde simul ad eorum gentes atque familias, quin ipsam republ. damna et incommoda maxima redundarent. Nonne enim eiusmodi senes ac vetulae, vt conditionem nubendi inueniant, amorem mercantur, suosque liberos aut cognatos proximos futura, quae lege iis debetur, hereditate frustrantur, bonaque sua indignis addunt personis, quae aut aes inde soluunt alienum, aut nullum expensarum modum finemque facientes bona inhoneste quaesita turpiter abliguriunt? Et cum denique membris republ. laborantibus ipsa recte valere haud possit, quis quaeso dubitabit, senum vetularumque nuptias publice etiam noxias, nec facile tolerandas, sed, quantum eius fieri potest, impediendas esse?). Equidem, si res mei

B 5

esset

ein häßliches Spectacul appellat. Conf. etiam auctor anonymus libelli Ueber die Ehe (Berlin 1776) p. 234.

i) Multum reip. interesse, ciuium matrimonia felicia sint, an secus, eamque ob causam legislatores curam nuptiarum praecipuam habere debere, nemo, nisi artis reip. bene administrandi plane ignarus, dubitat. Apud Lacedaemonios adeo teste

POL.

effet arbitrii, aut plane eas prohiberem, aut eos saltem, qui septuagenarii, nec non eas, quae quinquagenariae ad matrimonium conuolarent, tamquam intemperantiae manifestae reos reasque, iure super bonis suis disponendi multarem, qua re facile fieret, vt, demta alienis bonis per eiusmodi nuptias potiundi spe, hae ipsae breui cessent penitusque aboleantur. Sapienter aliquot abhinc annis

in
POLLUCE in *Onomast.* et ferotini et male conciliati matrimonii (ὀφθαλμίων καὶ κακογαμίων) accusationes poenaeque publicae proditae erant. Vid. HEINECC. *Comm. ad Leg. Iul. et Pap. Popp.* p. 23. Ipse CICERO male audit, quod iam sexagenarius multoque aere alieno obrutus PUBLILIAM pupillam duxerit uxorem, maxime cum ideo hoc fecerit, vt eius facultatibus aere alieno se liberaret. Vid. DION. CASS. *Lib. 46.* PLUTARCH. in *vit. Cic.* QUINTILIAN. *Inst. Orat. Lib. VI. cap. 3.* IO. ORTW. WESTENBERG in *Diu Marc.* p. 389. Tu quidem, TVLLI, te eam ob causam obiurgantibus, *eras mulier erit*, reponebas. Sed fortasse ipse etiam plus de facultatibus tuis, quam in illis erat, sperabas. Sane tu quoque fecisti, vt intelligamus, verissimum esse, quod dici solet, senectutem ineptiarum haud omnino expertem esse. Exemplum quaedam senum libidine et intemperantia insignium refert I. N. ERYTHRAEVS (vero nomine IO. VICT. ROSCIVS) in *Pinacoth. imag. illustr.* p. 140.

in *Lusitania* lege sancitum est, ne mulieres annum aetatis quinquagesimum egressae ad nuptias pronolent, idque eam ob causam, quod experientia docuerit, saepe fieri, ut, cum iuuenibus nubant, non modo infelicia inde existant matrimonia, sed mariti etiam vxorum bona magno cum totius familiae incommodo dilapident ^k). Interdum vel paruo consilio reduci in viam possunt, quibus amor oculorum aciem praestrinxit ^l).

Ita
 k) In *Ephemer. Lips. Mens. Aug. 1773.* legebatur: Der König v. Portugall hat ein Edict ausgehen lassen, kraft dessen allen Wittwen, die bereits 50. Jahr alt sind, verboten ist, sich wieder zu verheyrathen, weil die Erfahrung lehre, daß Frauen von dergleichen Alter gemeinlich solche junge Männer heyrathen, die keine Mittel haben, und diejenigen Güter, welche sie durch dergleichen Heyrathen erlangen, zum Nachtheil der Kinder und nächsten Verwanten ihrer Frauen verschwenden.

l) S. F. WILLENBERG in *Select. iur. matrimon. p. 443.* Quamuis seni via ad matrimonium praeccludi nequeat, semper tamen ipsi deliberandum est, quid agant, ne postea facti ipsi poeniteant, cum ad finem matrimonii obtinendum non amplius habilis sit, et ab eius cessatione multis sese incommodis exponat. — Nam fere inhabilis factus ad mutuam amorem vxori exhibendum saepe numero causam dat cornigerio, maxime si eo prolapsus sit, ut iuuenulam coniugem sibi elegerit, quae non ex dignitate personae,

Ita, cum nuper nonnemi nunciatum esset, eius amicum, propectae aetatis virum, secundas meditari nuptias, breuique fore, vt de nuo matrimonii iugo caput submittat, ille misertus amici, quem in secundo matrimonio haud feliciorum, quam in primo fuerat, futurum esse animo facile poterat praesagire, paruae chartae hos HORATII (*Carm. l. 14.*) versus:

*O nauis, referent in mare te noui
Fluctus? o quid agis? fortiter occupa
Portum!*

inscripsit, et quantocyns ad amicum suum transmisit. Nec prospero hoc consilium caruit euentu. Is enim lectis his verbis, reque diligentius perpenſa, confestim acditum adi-

it, *nae, sed amore pecuniae eius cum ipso matrimonium contraxit.* Vetus est paroemia: Ein alter Mann, ein junges Weib, gewisse Kinder, de qua HERTIVS in *Paroem.* De senibus acheronticis, mulierum amatoribus, noxiisque cum vetulis commercio HENR. SALMUTH ad GUID. PANCIROLI *rer. memorab. P. II. p. 187. sq.* Conf. etiam C. PH. HOFFMANN *de matrimon. sexagenar. cum quinquagenar. Lips. 1722.* idemque *de aetate iuuenili contrahend. sponsal. ac matrimon. idonea, ib. 1743.* nec non CEL. I. F. EISENHARTI *U. h. von der Ehe zwischen einer jungen Mannsperson und einer alten Frau, in eius Kl. Schrift. P. I. p. 125. sq.*

it, bannumque ecclesiasticum, quod ante postulauerat, deprecatus est, ceterum autem amicorum hortatu non modo puellae, cui fidem matrimonii dederat, damnum consilii mutatione datum resarciuit, sed iis etiam, quibus iura debentur stolae, ne quid ea re detrimenti caperent, sportulas sacras persoluit. Egregie quondam THALES, cum eum mater ad ducendam vrgeret uxorem, *Atqui*, inquebat, *nondum tempestiuum est*; prouectiore autem aetate, cum acrius insisteret, *Tempus*, dicebat, *iam praeterit* ^m). In eandem sententiam MICIO ap. TARENT. in *Adelph. V. 8.*

— *Satin sanus es? Ego
Nouus maritus anno demum quinto et sexagesimo
Fiam, atque anum decrepitam ducam? Id-
que estis auctores mihi?*

Nec minus veteres sapiebant Germani, teste TACITO in *Germ. Cap. 20. Pares*, inquiens,

^m) ELISABETHA, Angliae quondam regina, petente Parlamento, vt aut nuberet, aut futurum in regno successorem sibi eligeret, respondisse fertur, se aetate iam esse maiorem, quam vt de matrimonio contrahendo, minorem autem, quam vt de testamento condendo sibi cogitandum sit. *Cheuracan. Tom. I. p. 72.*

te, validique miscentur, ac robora parentum
liberi referunt ⁿ). Eheu!

Damnosa quid non imminuit dies?

Vereor sane, ne, si tu reniisceres, CORNELI,
nonnullis locis Germanos in ipsis Germanis
quaerereres.

ⁿ) Ne minoris aetatis viris maiores despon-
sentur feminae, prohibet *Lex Wisigoth. III.*
l. 4. in Corp. iur. germ. ant. a P. GEOR-
GISCH. edit. p. 1918. Conf. Cel. F. C. I. FI-
SCHERI Comment. über d. Probenächte der
deutschen Bauer mädchen p. 14. sq.

HADR. VALERII

ELEGIA

DE AMORE SENILI

EX. RIVS. POEMATIVS

QVAE VNA CVM VALENTINIS

PROB. PARISIIS 1697. P. 12

MANTISSA.

Nulli non infus exhibenda moros.
Si quis opus (exi tempore fides) differre velit
Iacta tunc carnis parat iactantia.

Et non est atque in domo pallida moros.
Ella quidem castrum simulato fallis amore,
Dignis tunc prohibet vel debuita sed.
Vai virginem se frustratille pudorem,
Etiam tunc. Pul deore corpus at.
Infelix hanc credit amore lectusque recessu,
Contentus triduo concubuisse fenel.
At pater fatulo abiectis mellebus at dux
Nec videt potes praeterisse volen.
Intrabit exultis, adfontenturque exultis
Omibus in venerem plus est vos hanc.
Splendida cum tenerum peragat amplexa
pote.
Nulli non infus exhibenda moros.
Si quis opus (exi tempore fides) differre velit
Iacta tunc carnis parat iactantia.

C.

Im.

Faint, illegible text in the upper section of the page, possibly bleed-through from the reverse side.

M A N I S S A

MAN.

Fragment of text from the adjacent page on the right, including letters like 'I', 'II', 'V', 'In', 'A', 'In', 'S', 'S'.

I.

HADR. VALESII

ELEGIA

DE AMORE SENILI

EX EIVS POEMATIBVS

QVAE VNA CVM VALESIANIS
 PROD. PARISIIS 1694. P. 38.

Felix, si qua senem sua sub iuga femina
 misit,

Et resides artus in noua bella mouet.

Illa quidem miserum simulato fallit amore,

Deque sua prohibet vel dubitare fide.

Vni virgineum se subtrauisse pudorem,

Florem vni, soli dedere corpus ait.

Infelix haec credit amans laetusque recedit,

Contentus triduo concubuisse semel.

At pellex famulo absentis miscebitur audax

Nec viduas noctes praeteriisse volet.

Intrabit caelebs, admittenturque mariti:

Omnibus in venerem plus erit vna fatis.

Splendida cum iuuenum peraget conuiuia

pube,

Nulli non inuis exhibitura modos.

Si qua oriens (ceu saepe solet discrimine tali)

Taetra lues certis pareat indiciiis,

C

Ira-

Iratum pellex vltro increpabit amantem:
 Cur aliam, dicet, non mihi fidus inis?
 An venit a sana morbus? Meme adspice,
 tange,

Si credis manibus luminibusque tuis.
 Hoc nihil est tamen, et dabimus, qui te cito
 sanum

Restituat nostro, dulcis amice, toro.
 Frater erit, cognatus erit, qui culpet ineptum,
 Et moneat famae consuluisse suae:

Qui iubeat meminisse Dei, meminisse decori,
 Nec turpi vitam commaculare nota.

Talibus vt moestum monitis frigescere aman-
 tem

Senserit, his dubium firmat amica modis.
 Non equidem metuo, cogar ne sola cubare,
 Neu peream, si me destituisset velis.

Haud deerit locuples iuuenis, sua qui mihi
 cuncta

Offerat, atque vices optet obire tuas.
 Non deerit, qui vel iusta sibi me face iungat,
 Et cupiat propriam semper habere domi.

Sed leuis ingratiq[ue] animi miseretq[ue] pudetq[ue],
 Cum durus fidam deseruisse paras.

Tun' caelebs viues? Tibi subducetur amica?
 Qua nec, si libeat, care, carere queas.

Fratribus vt placeas, placito pugnabis
 amor?

Hi sunt, qui tua iam spe bona cuncta
 vorant.

De-

Despice sermones, linguarum verbera temne,
 Queis leti valeat nec dare frena timor.

An quot amicitia, quot habes tibi sanguine
 iunctos,

Tot curatorum vis et habere loco?

Non tu liber eris, tibi quod fraterue soror-
 ue est?

Vita tua arbitrii non erit ipsa tui?

Quid tibi cum tetricis senibus, queis vita per-
 acta est

Iam sua? qui cuperent posse, quod ipse
 potes?

An cures, de te quid plebs insana loquatur?

Quae nil, quod dicat, ni maledicat, habet.

Inuidet infelix cunctis de more beatis,

Inque suis numerat gaudia vestra malis.

Vive, vale, partis opibus non vtere parce,

Et fruiere aetatis robore, care, tuae.

Eccur me dubites vxorem ducere? curue

Legitimi nequeam parte iacere tori?

Iungit blanditias verbis, dat et oscula pellex,

Atque procum vincolo mox grauiore ligat.

Non ego ficta cano. Noui doctumque ca-
 tumque,

Emensum bissex iam prope lustra senem;

Quem nec suppositus functi vice pignoris in-
 fans,

Magna nec expertae crimina perfidiae,

Ipsa nec obsceni serpens contagio morbi,

Infidiae veneris propudiosa comes,

Non famae, non nummorum iactura fuo-
rum,

Mendacisque strophae, cognita furta, doli,
Non monitus valere boni ac sapientis amici
Turpis ab ancillae dissociare toro.

Interea funduntur opes. Nunc vestis
emenda,

Feria, natalis, vel nouus annus erit.

Pensio nunc instat non vnica: nuncque su-
pellex

Mutanda, vt melius foeta puella cubet.

Primulus infanti dens nascitur: En tibi nu-
trix.

Mille rogabuntur munera nominibus.

Dat iuuenis leges, non accipit: ille puellis
Imperat, hanc illa mutat, vbique bene
est:

Iuris amans est vsque sui, quia dignus amari,
Et plus quam aureolis, quo capiantur, ha-
bet.

At senior seruit dominae metuitque repulsam,
Nil praeter nummos, quod cupiatur, ha-
bens.

Ergo, si qua volet felix regnare puella,
Mittat nummatam sub sua iura senem.

II.
HADR. VALESII
EPIGRAMMA

QVOD INSCRIBITVR
SENILIS AMOR

EX EIVS POEMATIBVS

p. 82.

O Aesclepiadae, quid hocce morbi est?
 Vmquamne, vsque adeone posse quemquam
 Immutarier ex amore turpi,
 Vt non noyeris esse post eundem!
 Graecinus Latiae nitore linguae,
 Nec Graiis minus inclitus Camenis,
 Priscis historiisque ritibusque
 Edendis simul editisque clarus:
 Castus dum iuuenis fuit, seuerus,
 Omne et femineum genus perosus,
 Prudens, suspiciosus, ac superbus,
 Et famae decorisque curiosus,
 Non expers pietatis, atque verax:
 Post bissex senior peracta Iustra,
 Ancillae meretricis impudicae
 Heu vilis famulus repente factus.
 Mentum deposuit simulque mentem

C 3

Ancil-

Ancillae in gremio libidinofae:
 Quam non cernere caecus, aut adire
 Ni ductu pueri iuuante possit,
 Quam non nosse queat, nisi loquentem,
 Aut tactu digiti periclitatam.
 Riualet patitur suum ministrum,
 Riualet iuuenes, fenes, maritos:
 Et flagrantior inde crescit ignis:
 Dum, quod deperit impotenti amore,
 Audet pluribus illud esse cordi.
 Sed castam tamen, et sibi fidelem
 Graecinus Megaram putabit esse,
 Si iurauerit ipsa se pudicam.
 Si quid frater, (vt accidit) propinqui,
 Vel vicinia, vel monent amici;
 Aures surdus habebit obseratas:
 Formosam sibi credet hos puellam
 Et faustam miser inuidere sortem.
 Cunctis obstruet ora mentiando,
 Mi non cognita, vel relicta pridem est.
 Non cura interea subibit vlla
 Aut famae melioris, aut honesti:
 Frigent Pierides, iacentque libri:
 Profunduntur opes labore partae:
 Et noti fugiuntur, et propinqui:
 Numen cuncta vidensque vindicansque,
 Ipsam temnitur imminente poena.
 O Asclepiadae, quid hocce morbi est?

III.
FESCENNINA

IN NVPTIAS IVVENIS CVM
VETVLA
EX CHR. FALSTERI AMOEN.
PHILOLOG.

TOM. I. P. 125.

Quo tibi nunc sensus, adolescens, quo tibi
visum?

Quas epulas oculis nunc dabit ille tuis?

Auditum posthac aut saena tonitrua terrent,

Aut nugas illi fabula sponsa canit.

Olfactum foetor torquebit, et halitus oris.

Quam misere officium sic facit ille suum?

Pone modo gustum; vetula est Venus absque
sapore.

Si sapor vllus erit, bilis is omnis erit.

De tactu taceo, qui non calefactus ab igne,

Sanguine concreto, frigore sponte perit.

Si tamen hos sensus nativa libido titillat,

Progeniemque tibi si superesse cupis:

Vae tunc ancillae! vereor quod Scipio fecit^{*)},

Ne iubeas illam furta virumque pati.

Macte tuo nido, non inuitante cucullum,

Non custodelae sollicitante fidem.

C 4

IV.

*) Val. Max. VI. 7. 1.

IV.
EPIGRAMMA
CELEBERR. POETAE GALLICI
DESTOVCHES

EX EIVS OPER. TOM. IV. P. 311.

EDIT. QVAE HAG. COM. 1742. PROD.

Ci git vn mari debonnaire,
Qui presque septuagenaire,
Et pliant sous le faix des ans,
Eut tout de fuite quatre enfans,
Dont il croyoit être le Pere,
En quoi (certes) il faisoit bien.
Très bien : mais Madame leur Mere,
Non plus, que moi, n'en croyoit rien.

V.

EX PATINIANIS

(BONS MOTS DE MR. PATIN
A AMSTERD. 1703.)

p. 100.

Le bon-homme M. de la Mothe le Vayer
s'est marié dans vn âge fort avancé. Il a
voulu perdre la vie par l'endroit, qui la lui
avoit donnée. On peut dire de lui ce que
Paul Iove a dit de Manard :

*In fouea qui te moriturum dixit aruspex,
Non mentitus erat, coniugis illa fuit.*

EX PATINIANIS

(BONS MOTS DE MR. PATINIANIS)
A AMSTERDAM (1703)

Ne vacua restet haec pagina, indicem scriptorum a I. L. E. PÜTTMANNNO adhuc in lucem editorum adiacere placuit. Sunt autem haec:

- I. Diff. inaugural. de querela inoff. testam. fratribus vterinis haud concedenda. Lips. 1761.
- II. Proluf. de caeca et illiberali sine arte critica et humanior. litteris iurisprudentia. 1762.
- III. Coniecturarum ad locos quosdam iur. ciu. deprauatos decas. Proluf. 1763.
- IV. Interpretationum et Obseruationum iur. ciu. Liber singularis. 1763.
- V. Diff. sistens Varia iur. ciu. capita. 1766.

VI
VI
VI
IX
X
XI
XII
XII
XI
VI

VI. Probabilium iur. ciu. Liber singularis.
Accedit eiusd. Diff. iur. can. de Legislatore Ephelino. 1768.

VII. Diff. sistens Meletemata iur. ciu. 1771.

VIII. Prolusio de arbitrio iudicis e foro iudicisq. eliminando. 1771.

IX. Memoria Gotfridi Mascouii. Accedunt Io. Barbeyracii et aliorum epistolae aliquot ineditae, nec non Specimen Manusc. graeci, Eclogam legum continentis, typisque nondum expressi. 1771.

X. Diff. de querela inoff. testam. fratribus atque sororibus contra spurios haud competente. 1772.

XI. Diatribe de feudo caballino, quod vulgo Klepperlehn vocant. 1773.

XII. Probabilium iur. ciu. Liber secundus. 1773.

XIII. Diff. de Interdicto Saluiano. 1773.

XIV. Praefatio ad Scriptores Histor. August. 1774.

XV.

XV. Praefatio et notae ad Gotfr. Mascouii
Orat. de vsu et praestantia histor.
august. in iur. ciu. 1774.

XVI. Aduersariorum iuris vniuersi Liber pri-
mus. 1775.

XVII. Praefatio et animaduersiones ad Gotfr.
Mascouii opusc. iurid. et philolog.
1776.

XVIII. Diff. de rutis caesis. 1776.

XIX. De Epocha Aufoniana fictoque D. Ma-
gni Aufonii Consulatu Burdigalensi
Diatriba. 1776.

XX. De feudo fiduciario Diatriba. 1777.

XXI. Diff. de iure recipiendi hostes alienos.
1777.

XXII. Prolus. de excessu eius, cui aut verbe-
ratio aut vulneratio alicuius manda-
ta est, mandanti haud imputando.
1777.

XXIII. De Hadriani Imp. libris catacranis
Epistola. 1778.

XV

XXIV.

- XXIV. Aduersariorum iuris vniuersi Liber
secundus, Accedit eiusd. Diff. iur.
crim. de Receptatoribus. 1778.
- XXV. Elementa Iuris Criminalis, commoda
auditoribus methodo adornata. 1779.
- XXVI. Diff. de Murcis. 1779.
- XXVII. Prolus. de Partu undecimestri.
1779.
- XXVIII. Diff. de iure aderescendi ad emto-
rem hereditatis haud pertinente.
1780.
- XXIX. Prolus. de iure heredum vasalli offe-
rendi simultanee inuestiendos. 1780.
- XXX. Elogium Christiani Thomasi, quod
praefixum est Tom. IV. Diff. Chr.
Thomasi, Halae 1780. typis
excus.
- XXXI. Diff. de crimine conniuentiae. 1781.
- XXXII. Elementa iuris feudalis, qua priuati,
qua publici. 1781.
- XXXIII. Prolus. de eo, quod inter feudum
pecuniarium, pecuniam feudalem,
pecu-

pecuniam ex feudo soluendam et constitutum feudale interest. 1781.

XXXIV. Prolus. de auallo 1781.

XXXV. Opuscula iuridica ex Miscellaneis Observationibus Batavis in vnum volumen collecta. Recensuit, praefatus est, et animaduersiones nonnullas adiecit I. L. E. Püttmannus. Halae 1782. apud Gebauerum.

Reliqua, quae separatim antea edidit, scripta partim Probabilibus, partim Aduersariis inserta sunt.

XXXIX. Profa. de sine horchum vastalli offe. reudi simlante inuestitudo. 1780.

XXX. Eloquium Thomasi, quod praesentem est Tom. IV. 1781. Thomasi, Halae 1780. typis excus.

XXXI. Dile. de crimine conuentus. 1781.

XXXII. Elementa iuris feudalis, quae prius, quae publici. 1781.

XXXIII. Profa. de eo, quod inter feudum, pecuniarium, pecuniam feudalem, pecun-

de

is

n

e-

a-

s.

s

s

z

z

z

z

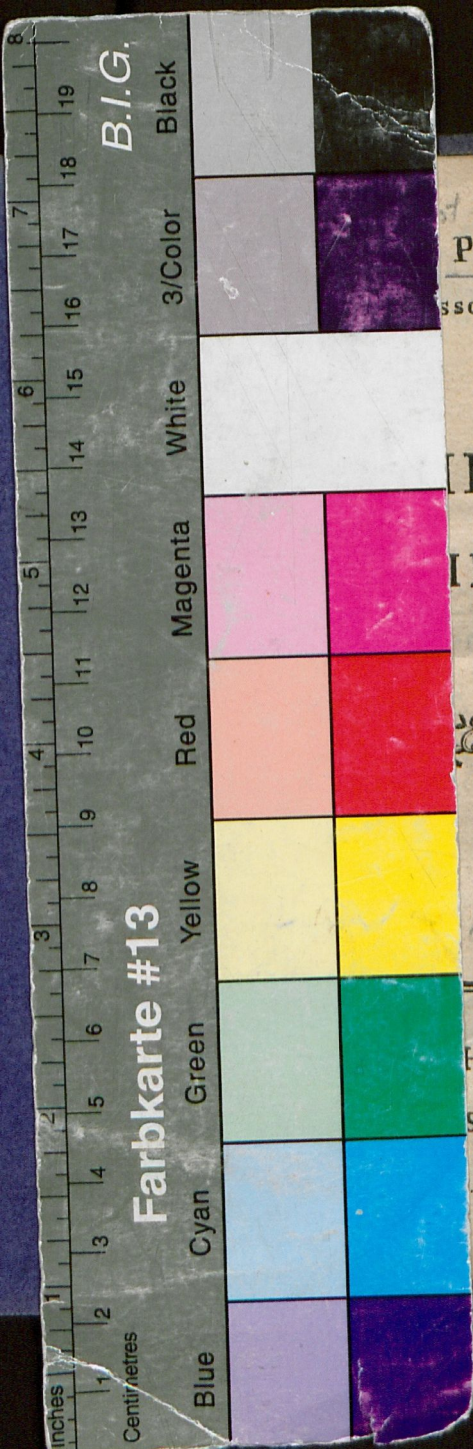
z

Handwritten text, possibly a library call number or title, in a cursive script.

ULB Halle 3
005 814 006

67

PÜTTMANNI

SSORIS LIPSIENSIS

DE

IS SENVM

IENTATIO

KOENIGLICH UNIVERSITÄT ZÜRICH

HALAE

S IACOBI GEBAVERI

CCLXXXII